

gospodarske, obertniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pòli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 fl. 40 kr., za pol leta 1 fl. 50 kr., za četert leta 55 kr.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 fl. 40, za pol leta 2 fl. 20 kr., za četert leta 1 fl. 10 kr.

V Ljubljani v sredo 26. maja 1858.

Bčele se dajo v zemlji ohraniti čez zimo.

Ko so uni dan „Novice“ povedale, da je neki bčelar na Štajerskem o veliki noči le merličce uzal iz zemlje, so naši bčelarji (ni jih sicer veliko) precej rekli: „Ta jih je pa predolgo pustil v zemlji.“

Povém naj tedaj, da je eden naših bčelarjev, Matija Železnik po imenu, ko je slišal iz „Novic“ besedo o prezimovanji bčel, precej rekel: „Jez jo bom pa poskusil.“ Poskusil jo je tedaj pridni mož prejšno zimo, leta 1856 na 1857, s panjevi; djal jih, je ne zamašene, o vseh Svetih v nalaš izkopano suho jamo, in jih je pokril s perstjo 3 čevlje na debelo. Spomladi, o sv. Jožefu, jih je odgernil, in vunkaj vzal, in glej! vsi so bili živi; in čez leto so se mu bolje obnašali, so boljše rojili in nabirali, kakor drugi panjevi, ki jih je drugač hranil. Navada je namreč tukaj, bčele čez zimo pod streho, na izbo, na pol primašene, hranjevati, in na spomlad zopet predevati v ulnjak.

Letošnjo zimo, leta 1857 na 1858, je ravno ta bčelar hranil po enakem načinu 17 panjev v zemljo, in o sv. Jožefu jih je vzal vunkaj zopet zdrave in žive, in po teži nič drugačne kakor poprej; in tudi zdaj so se boljše kazali, kakor pa drugač hranjeni panjevi. Slišal sem tudi, da je drug bčelar na Doléh proti Idrii to zimo 70 panjev shranil v zemljo, in da so mu tudi vsi zdravi in živi ostali.

Na čem je tedaj, da bčele tukaj se ohranijo v zemlji, drugod pa pomerjejo? Razun družega je na času, kdaj se bčele denejo v zemljo, in kdaj se vzamejo vunkaj. Bčele namreč, kakor mnoge druge živali, čez zimo nekakošno zaspijo, če so na temnem, pripravnem kraji; pomladi pa se zopet izbudijo, in sicer prav ob času, ko se po zvezdoznansko pomlad začanja, krog 21. marca, ali kakor naši kmetje raji štejejo, o sv. Jožefu. Takrat se morajo tedaj bčele vzeti iz zemlje; drugač se sicer prebudijo, pa ker jim ni odperto do zraka, se lahko podušijo.

Hicinger.

Pod Lipo 15. maja.

Spomladanski hrošči ali kebri,

njih natora in življenje, njih škodljivost in njih sovražniki, kako jih pokončati in pokončane porabiti.

(Dalje.)

Červ se menda vsako leto leví in se zarije pri tej priložnosti globočeje v zemljo, kjer si naredí votlino, iz ktere se vzdigne še večji požerúh kakoršen je pred bil, čez 4 ali 6 tednov proti verhu zemlje.

Proti koncu četertega poletja gré dva ali tri komolce globočeje in se v méh zaprede. To se zgodí neki o velikem Šmarnu in v kimovcu ali septembru. Gotovo pa nahajajo kmetje, kadar orjó, dostikrat v pozni jeseni že mlade hrošče. Ratzeburg jih je vidil tudi že pred velikim Šmarnom in je posnel iz tega, zakaj da pridejo hrošči včasih že v jeseni na dan.

Drugi pravijo, da se nahajajo odrašeni červi tudi še 2 ali 4 tedne po sv. Mihelu.

Iz meha, kateri leží merčesu zdaj na herbtu zdaj na glavi, izleze čez 4 ali 8 tednov bled, bel keber, pa ob-leží navadno do spomladi. Po Svečnici rije bolj proti verhu zemlje, mesca sušca je, pravijo, le še kakega pol čevlja pod zemljo. Nekteri pridejo tudi že pozimi izpod zemlje. Naj je zemlja še tako terda, hrošč jo predere, in še celó terdo pohojene steze mu ne morejo zoperstati. Kjer predere zemljo, ostane luknja, kakor da bi bil kdo palico v zemljo zasadil.

Ratzeburg pravi, da je vsako četerto leto hroščevo (kebrovo) leto, in opera to svoje mnenje na skušnje v letih 1805, 1809, 1813 in 1817 na Nemškem. Drugi, zlasti pa Francozi in Švajcarji, mislijo, da je vsako tretje leto hroščevo, in da pridejo hrošči le takrat še le četerto leto na dan, kadar jim manjka živeža, dokler so še červi. Kolar piše, da pridejo vsako peto, zakasnjeneci pa celó še le vsako šesto leto.

Prav zlo je želeti, da bi se to prihodnje bolj razjasnilo. Se vé, da so posebne okoljnosti včasih krive, da pride štiri leta po obilnem hroščevem letu le malo hroščev, kakor se tudi zgodí, če so okoljnosti za to, da utegne kako leto veliko hroščev priti, čeravno še ni četerto. Verh tega, če se že na leta zanašati hočemo, moramo razločevati polne, polovične in še manj kot polovične roje hroščev.

Da bi se hrošči odvernili od drevja in polja, se priporočajo mnogoverstne reči, — pa vidi se v vsem, da so, skor bi rekli, le prazna otročarija. Tako se priporoča, da bi hrošči drevja ne objedali, drevje z apnenim prahom potresati, ker se hrošči apna ne lotijo. Kdo bo plezal na visoko drevje in perje potresal? — kdo ima apna dovelj za svojih sto in sto drevés? — ker vsaki dež drevje opere, ali ga bo po vsakem dežji iznova potresal?

Pomočkov na cente je bilo že tudi nasvetovanih zoper to, da bi hrošči ne delali svoje zalege po njivah in travnikih; pa ravno tako prazni so. Na lahko zemljo — pravijo nekteri, je dobro navoziti laporja (soldana), cestnega blata, blata iz luž, bajerjev, in ga lepo enako razmetati in potem podorati, kadar hrošči nehajo letati. Laporja ali blata bi pa moglo biti na debelo navoženega, da bi se hrošči rés v zemljo zadelali; mavec ali gips ne pomaga nič. Toliko raztolčenega oglja si oskerbeti, da bi se zemlja z njim zmešala, kdo bo to storil? To veljá tudi od razjedljivih rěči. Res je sicer, da take sredstva rastljinstvu dobro dejo, toda le tedaj so mu tečne, kadar že hroščem nič več ne škodujejo. Polivanje z lugom bi bilo še najložeje, kar nekteri kot dober pomoček priporočajo.

Rekli smo že, da v ozimino hrošči ne delajo zalege; treba ni tedaj tû pomočkov zoper nje. Gnojnine dajajo nek hroščem še le živež; naj se tedaj — priporočajo nekteri — zlasti vinogradi, ne gnojé preveč z živinskim gnojem. To se pa tako ne godí prepogostoma. Moča je hroščem, kadar letajo, najškodljiviša. V vertih, v kterih je mlado drevje